

ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟ «ΤΡΥΠΑ ΤΗΣ ΛΥΓΕΡΗΣ»
ΒΡΑΔΕΤΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ
(πρώτη αυτοψία)**

από τον
ΣΤΑΜ. ΚΙΡΔΗ*

Ιστορικό: Ξεφυλλίζοντας τον παγκόσμιο άτλαντα σπηλαίων, «Great caves of the World», στις δυο και μόνο σελίδες που είναι στριμωγμένα τα 8000 περίπου Ελληνικά σπήλαια, αναφέρεται σαν τρίτο βαθύτερο σπήλαιο, μετά το «Χάσμα του Έπους» (-451μ.) και την «Προβατίνα» (-407μ.), η «Τρύπα της Λυγερής» (-386μ.). Ο άτλαντας αναφέρει καταγραφές μέχρι και το 1980. Από τότε βέβαια έχουν ανακαλυφθεί και βαθύτερα σπήλαια «Τάφκος στα Πετροδολάκια», «Ταφκούρα» στην Κρήτη κ.λπ.

Η «Τρύπα της Λυγερής» εντοπίστηκε το 1979 από Αγγλούς σπηλαιολόγους στην Ήπειρο. Αυτές ήταν και οι μόνες πληροφορίες που είχαμε. Εδώ ανοίγει ένα μεγάλο θέμα για την ανεξέλεγκτη δράση των ξένων αποστολών στην Ελλάδα. Έρχονται στη χώρα μας χωρίς να ενημερώσουν κανένα και το χειρότερο όντι σπάνια έχουμε αποτελέσματα από τις έρευνές τους. Έτσι και στην περίπτωση με την «Τρύπα της Λυγερής», το μόνο που γνωρίζαμε ήταν περίπου η περιοχή και το βάθος του σπηλαίου (-386μ.).

Στις συνέντευξης επισκέψεις μας στα Ζαγόρια της Ήπειρου προσπαθούσαμε να συλλέξουμε πληροφορίες για το σπήλαιο αυτό αλλά μάταια. Από τους κατοίκους, οι νεότεροι δεν γνώριζαν τίποτα και οι γεροντότεροι έδειχναν μεγάλη δυσπιστία. Έτσι και τον Αύγουστο του '97 φύγαμε από το χωριό Βραδέτο άπρακτοι. Λίγα χιλιόμετρα μακρύτερα, στο δρόμο για το Τσεπέλοβο, σταματήσαμε για να δούμε την είσοδο από το σπηλαιοθάραυρο «Τρύπα της Νύφης» (-300μ. βάθους), αναπολώντας στιγμές από την αποστολή που κάναμε σε αυτό πριν από αρκετά χρόνια. Εκεί μας πλησίασε ένας βοσκός, και μετά από κουβέντα που κράτησε πάνω από μία ώρα, μας έδωσε μια σπουδαία πληροφορία. Θυμότανε το σημείο που είχε κατασκηνώσει το 1979 η Αγγλική αποστολή. Βράδιασε και έτσι αποφασίσαμε να ελέγχουμε την πληροφορία το επόμενο πρωί.

Περιγραφή: Από τον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στο χωριό Βραδέτο, και στο σημείο που βρίσκεται η «Τρύπα της Νύφης» ξεκινάει χωματόδρομος με κατεύθυνση το φαράγγι του Βίκου. Ακολουθήσαμε το δρόμο αυτό και μετά από 30 περίπου λεπτά λίγο πριν φτά-

* KIRDIS ST. - Γεωλόγος-Σπηλαιολόγος, τακτικό μέλος της Ε.Σ.Ε.

** Cave «Tripa Ligeris» (Ligeris hole) of Vradeto village in Epirus.

1

2

Εικ. 1-2: 1. Η σπηλαιολόγος της Ε.Σ.Ε. Χρ. Γκάργουλα στα έγκατα του βάραθρου «Τρύπα της Λυγερίδης» στο Βραδέτο – 2. Στο ίδιο βάραθρο ο σπηλαιολόγος της Ε.Σ.Ε. Λ. Δημητρακόπουλος (φωτ. Σ. Κίρδης).

σουμε στο φαράγγι, συναντήσαμε μια μικρή δολίνη όπου στην μια άκρη εντοπίσαμε την είσοδο του σπηλαίου. Αμέσως προχωρήσαμε σε μια πρώτη αυτοφύια κατεβαίνοντας τα πρώτα 100μ. του βάραθρου. Επιστρέψαμε στην επιφάνεια και οργανώσαμε την κατασκήνωση. Την επόμενη ημέρα έγινε η κατάβαση στο σπήλαιο από τους: Γκάργουλα Χριστίνα, Δημητρακόπουλο Λάμπη, Καβαλιέρο Βαγγέλη, Κίρδη Σταμάτη, Κοντού Ιωάννα.

Πρόκειται για σπηλαιοβάθρο που λειτουργεί σαν καταβόθρα που αποφορτίζει τα νερά της υπερκείμενης δολίνης. Η είσοδος έχει διαστάσεις 2x3μ. περίπου και οδηγεί σε μακριάνδρικό διάδρομο με πλάτος που κυμαίνεται από 0,5μ.-5μ. Το σπήλαιο αναπύσσεται κυρίως κάθετα με διαδοχικά μικρά βάραθρα, ενώ τα οριζόντια τμήματα είναι μικρά σε μήκος. Στο σπήλαιο επικρατεί πολύ κρύο, χαρακτηριστικό είναι, ότι το δάπεδο στα πρώτα 50μ. από την είσοδο είναι καλυμμένο με πάγο.

Η κατάβαση αυτή είναι η πρώτη από Ελληνική ομάδα και η δεύτερη μετά εκείνη των Άγγλων, τουλάχιστον από ό,τι γνωρίζουμε. Θα χρειαστεί όμως και άλλη αποστολή για να γίνει η χαρτογράφηση του σπηλαίου και περαιτέρω μελέτη του.

SUMMARY

On August 1997 a group from Hellenic Speleological Society composed of C. Gargoula, L. Dimitrakopoulos, V. Kavalieros, S. Kirdis, I. Kontou located and explored the cave «Hole of Ligeri» which its total depth is -386 m. The cave is located in the region Vradetou. This mission was the first greek mission, whereas an english one had taken place on 1979.